กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๖๙ (พ.ศ. ๒๕๖๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกชื่อหมวด ๒ ระบบระบายอากาศ ระบบไฟฟ้า และระบบป้องกันเพลิงไหม้ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๒

ระบบระบายอากาศ ระบบไฟฟ้า และระบบความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยหรือภัยพิบัติอย่างอื่น”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๘ อาคารสูงต้องจัดให้มีช่องทางเฉพาะสำหรับบุคคลภายนอกเข้าไปบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดในอาคารได้ทุกชั้น ช่องทางเฉพาะนี้จะเป็นลิฟต์ดับเพลิงหรือช่องบันไดหนีไฟก็ได้และทุกชั้นต้องจัดให้มีห้องว่างที่มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๖.๐๐ ตารางเมตร มีด้านแคบที่สุดไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เมตร ติดต่อกับช่องทางนี้ และเป็นบริเวณที่ปลอดจากเปลวไฟและควันเช่นเดียวกับช่องบันไดหนีไฟและเป็นที่ตั้งของตู้หัวฉีดน้ำดับเพลิงประจำชั้นของอาคาร”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๙/๑ และข้อ ๒๙/๒ ของหมวด ๒ ระบบระบายอากาศ ระบบไฟฟ้า และระบบป้องกันเพลิงไหม้ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

"ข้อ ๒๙/๑ อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องจัดให้มีพื้นที่สำหรับยานพาหนะในการปฏิบัติการด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยหรือภัยพิบัติอย่างอื่น ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับรถดับเพลิง อย่างน้อย ๑ คัน โดยเป็นที่ว่างและไม่อยู่ใต้ทางเดินเชื่อมระหว่างอาคาร มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร ความยาวไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร ซึ่งอยู่ในบริเวณที่พนักงานดับเพลิงเข้าถึงได้สะดวกรวดเร็วที่สุดและให้อยู่ใกล้หัวรับน้ำดับเพลิงที่ติดตั้งภายนอกอาคารมากที่สุด

(๒) สำหรับรถพยาบาลหรือรถปฏิบัติการฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน อย่างน้อย ๑ คัน มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๒.๔๐ เมตร ความยาวไม่น้อยกว่า ๗.๐๐ เมตร มีระยะดิ่งไม่น้อยกว่า ๒.๘๕ เมตร และมีทางเดินจากลิฟต์ดับเพลิงหรือทางปล่อยออกจากทางหนีไฟไปสู่พื้นที่สำหรับรถพยาบาลหรือรถปฏิบัติการฉุกเฉิน ในระยะห่างไม่เกิน ๖๐.๐๐ เมตร เมื่อวัดตามแนวทางเดิน

เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคารต้องดูแลพื้นที่ปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ให้รถดับเพลิง รถพยาบาลหรือรถปฏิบัติการฉุกเฉินสามารถเข้าถึงได้สะดวกตลอดเวลาโดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

รูปแบบ สัญลักษณ์ และรายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่สำหรับยานพาหนะตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๒๙/๒ อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ ที่เป็นอาคารสาธารณะต้องจัดให้มีพื้นที่หรือตำแหน่งเพื่อติดตั้งเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ (Automated External Defibrillator : AED) โดยรายละเอียดของเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ จำนวนตำแหน่ง และระบบการติดตั้ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติการฉุกเฉินที่คณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉินประกาศกำหนด"

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๔๓ ลิฟต์โดยสารที่ใช้กับอาคารสูงให้มีขนาดมวลบรรทุกไม่น้อยกว่า ๖๓๐ กิโลกรัม"

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๐ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๔๔ อาคารสูงต้องจัดให้มีลิฟต์ดับเพลิงอย่างน้อยหนึ่งชุด ซึ่งมีรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) มีขนาดมวลบรรทุกไม่น้อยกว่า ๖๓๐ กิโลกรัม

(๒) สามารถจอดได้ทุกชั้นของอาคาร และต้องมีระบบควบคุมพิเศษสำหรับพนักงานดับเพลิงใช้ขณะเกิดเพลิงไหม้โดยเฉพาะ

(๓) บริเวณห้องโถงหน้าลิฟต์ดับเพลิงทุกชั้นต้องติดตั้งตู้หัวฉีดน้ำดับเพลิงหรือหัวต่อสายฉีดน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิงอื่น ๆ

(๔) ห้องโถงหน้าลิฟต์ดับเพลิงทุกชั้นต้องมีผนังหรือประตูที่ทำด้วยวัตถุทนไฟปิดกั้นมิให้เปลวไฟหรือควันเข้าได้ มีหน้าต่างเปิดออกสู่ภายนอกอาคารได้โดยตรง หรือมีระบบอัดลมภายในห้องโถงหน้าลิฟต์ดับเพลิงที่มีความดันลมขณะใช้งานไม่น้อยกว่า ๓๘.๖ ปาสกาลมาตร ที่ทำงานได้โดยอัตโนมัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้

(๕) ระยะเวลาในการเคลื่อนที่อย่างต่อเนื่องระหว่างชั้นล่างสุดหรือชั้นที่พนักงานดับเพลิงเข้าถึงอาคารได้สะดวกรวดเร็วที่สุดกับชั้นบนสุดของอาคารต้องไม่เกินหนึ่งนาที

ลิฟต์ดับเพลิงสามารถนำมาใช้เป็นลิฟต์โดยสารในเวลาปกติได้"

ข้อ ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๔๔/๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

"ข้อ ๔๔/๑ อาคารสูงที่เป็นอาคารสาธารณะหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษที่เป็นอาคารสาธารณะที่มีสี่ชั้นขึ้นไป ต้องจัดให้มีลิฟต์สำหรับเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยหรือผู้ป่วยฉุกเฉินอย่างน้อยหนึ่งชุด ซึ่งมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) มีขนาดมวลบรรทุกไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ กิโลกรัม

(๒) มีความกว้างภายในไม่น้อยกว่า ๑.๑๕ เมตร ความลึกภายในไม่น้อยกว่า ๒.๓๐ เมตร

(๓) สามารถจอดได้ทุกชั้นของอาคาร

ลิฟต์โดยสารหรือลิฟต์ดับเพลิงที่มีรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง สามารถนำมาใช้เป็นลิฟต์สำหรับเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยหรือผู้ป่วยฉุกเฉินได้"

ข้อ ๘ ให้เพิ่มรูปแบบ สัญลักษณ์ และรายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่สำหรับยานพาหนะท้ายกฎกระทรวงนี้ เป็นรูปแบบ สัญลักษณ์ และรายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่สำหรับยานพาหนะท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๙ อาคารตามข้อ ๒๘ และข้อ ๔๔/๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้ที่มีอยู่แล้วในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หรือที่ได้รับใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งการก่อสร้าง ดัดแปลง

หรือเปลี่ยนการใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และยังก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้ไม่แล้วเสร็จ หรือที่ได้ยื่นขออนุญาตหรือได้แจ้งการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๓๙ ทวิ ไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๒๘ ในเรื่องด้านแคบที่สุดของห้องว่างติดกับช่องทางเฉพาะสำหรับบุคคลภายนอกเข้าไปบรรเทาสาธารณภัย และข้อ ๔๔/๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รูปแบบ สัญลักษณ์ และรายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่สำหรับยานพาหนะ

๑. ป้ายแสดงตำแหน่งพื้นที่สำหรับรถดับเพลิง

๑.๑ ป้ายมีลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นสีแดงสะท้อนแสง ขนาดความกว้าง ๓๐๐ มิลลิเมตร สูง ๔๕๐ มิลลิเมตร เป็นอย่างน้อย

๑.๒ แสดงสัญลักษณ์รูปรถดับเพลิงสีขาว ขนาดความสูงประมาณ ๑๖๐ มิลลิเมตร ความยาวประมาณ ๓๕๐ มิลลิเมตร

๑.๓ กรณีที่ป้ายมีขนาดใหญ่กว่าที่กำหนด ให้ขยายขนาดสัญลักษณ์รูปรถดับเพลิงเพิ่มเป็นสัดส่วนโดยตรง

๑.๔ สีสะท้อนแสงมีความเข้มปานกลาง

ทั้งนี้ ตามรูปที่ ๑

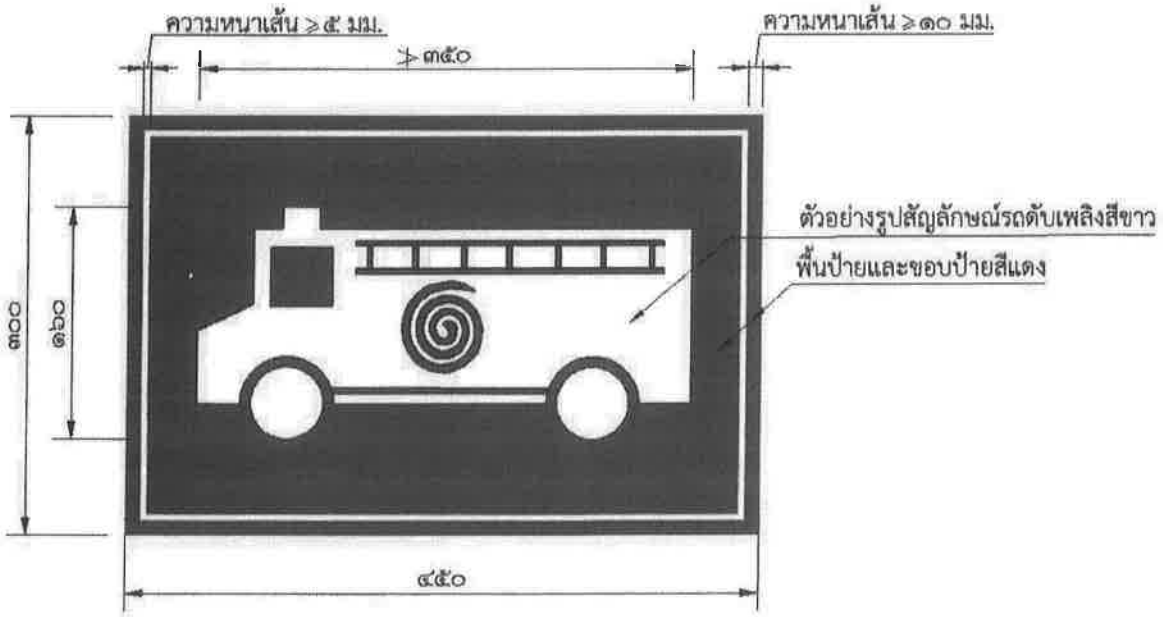

รูปที่ ๑ ขนาด ระยะ รูปแบบป้ายแสดงตำแหน่งพื้นที่สำหรับรถดับเพลิง

๒. ป้ายแสดงตำแหน่งพื้นที่สำหรับรถพยาบาลหรือรถปฏิบัติการฉุกเฉิน

๒.๑ ป้ายมีลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นสีเขียวสะท้อนแสง ขนาดความกว้าง ๓๐๐ มิลลิเมตร สูง ๔๕๐ มิลลิเมตร เป็นอย่างน้อย

๒.๒ แสดงสัญลักษณ์รูปรถพยาบาลสีขาว ขนาดความสูงประมาณ ๑๖๐ มิลลิเมตร ความยาวประมาณ ๓๕๐ มิลลิเมตร

๒.๓ กรณีที่ป้ายมีขนาดใหญ่กว่าที่กำหนด ให้ขยายขนาดสัญลักษณ์รูปรถพยายบาลเพิ่มเป็นสัดส่วนโดยตรง

๒.๔ สีสะท้อนแสงมีความเข้มปานกลาง

ทั้งนี้ ตามรูปที่ ๒

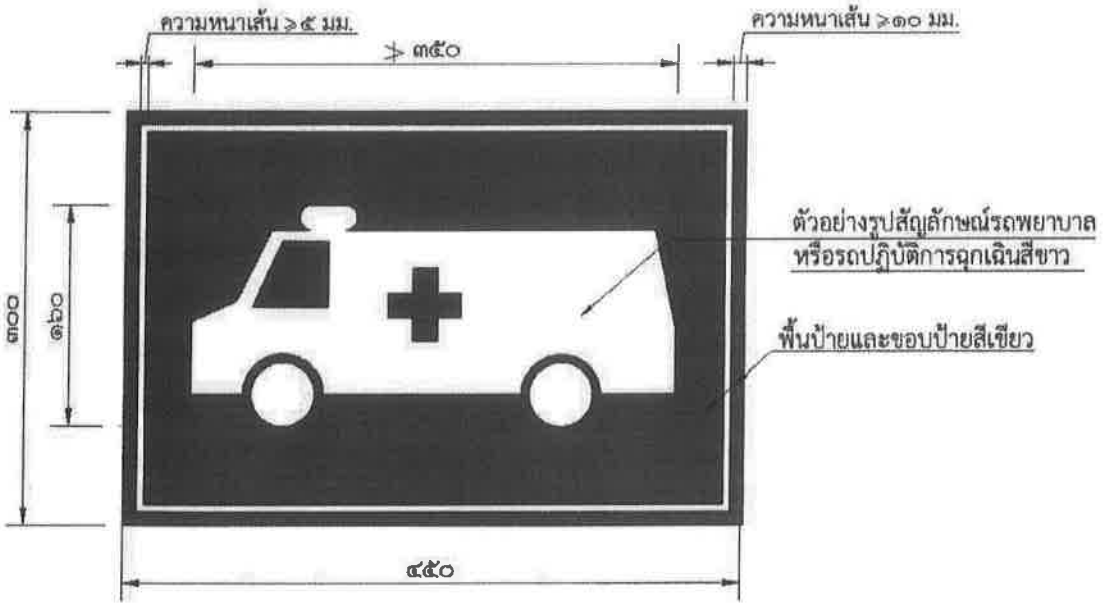

รูปที่ ๒ ขนาด ระยะ รูปแบบป้ายแสดงตำแหน่งพื้นที่สำหรับรถพยาบาลหรือรถปฏิบัติการฉุกเฉิน

๓. ตำแหน่งการติดตั้งป้าย

ติดตั้งในบริเวณพื้นที่สำหรับยานพาหนะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สูงจากระดับพื้นผิวจราจรหรือพื้นผิวทางเดินเท้าไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร และสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากเส้นทางเดินรถ

๔. เส้นแสดงขอบเขตพื้นที่สำหรับรถดับเพลิง

๔.๑ เส้นแสดงขอบเขตพื้นที่สำหรับรถดับเพลิง มีลักษณะเป็นกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีเหลือง ขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร ความยาวไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร

๔.๒ เส้นกรอบมีความหนา ๑๐๐ มิลลิเมตร ภายในกรอบสี่เหลี่ยมให้มีเส้นทแยงมุม ๔๕ องศา ความหนาเส้นทแยง ๑๐๐ มิลลิเมตร ระยะห่างระหว่างเส้นทแยงเป็นช่องว่างไม่เกิน ๑.๐๐ เมตร เต็มกรอบพื้นที่

๔.๓ สีมีค่าการสะท้อนแสงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๘

๔.๔ กรณีที่มีขอบถนนหรือทางเดินเท้า ให้ทาสีเป็นสีเหลืองเช่นเดียวกับสีที่แสดงขอบเขตพื้นที่สำหรับรถดับเพลิง ตลอดแนวบริเวณพื้นที่นั้นด้วย

ทั้งนี้ ตามรูปที่ ๓

๕. เส้นแสดงขอบเขตพื้นที่สำหรับรถพยาบาลหรือรถปฏิบัติการฉุกเฉิน

๕.๑ เส้นแสดงขอบเขตพื้นที่สำหรับรถพยาบาลหรือรถปฏิบัติการมีลักษณะเป็นกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีเหลือง ขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๒.๔๐ เมตร ความยาวไม่น้อยกว่า ๗.๐๐ เมตร

๕.๒ เส้นกรอบมีความหนา ๑๐๐ มิลลิเมตร ภายในกรอบสี่เหลี่ยมให้มีเส้นทแยงมุม ๔๕ องศา ความหนาเส้นทแยง ๑๐๐ มิลลิเมตร ระยะห่างระหว่างเส้นทแยงเป็นช่องว่างไม่เกิน ๑.๐๐ เมตร เต็มกรอบพื้นที่

๕.๓ สีมีค่าการสะท้อนแสงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๘

๕.๔ กรณีที่มีขอบถนนหรือทางเดินเท้า ให้ทาสีเป็นสีเหลืองเช่นเดียวกับสีที่แสดงขอบเขตพื้นที่สำหรับรถดับเพลิง ตลอดแนวบริเวณพื้นที่นั้นด้วย

ทั้งนี้ ตามรูปที่ ๔

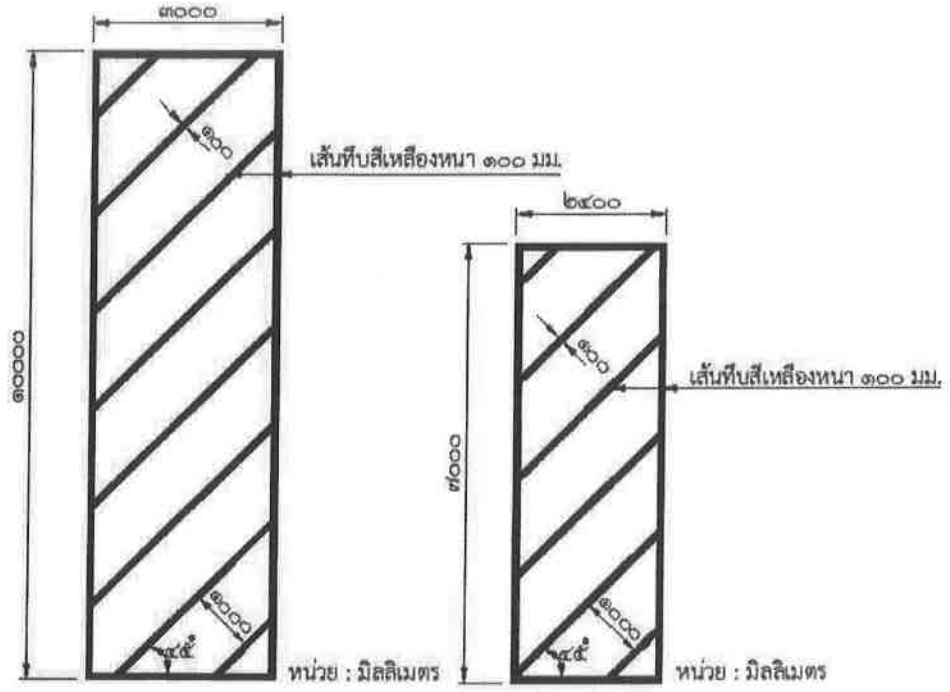

รูปที่ ๓ พื้นที่สำหรับรถดับเพลิง รูปที่ ๔ พื้นที่สำหรับรถพยาบาลหรือรถปฏิบัติการฉุกเฉิน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ได้กำหนดให้อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องมีพื้นที่สำหรับยานพาหนะในการปฏิบัติการด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยหรือภัยพิบัติอย่างอื่น พื้นที่ติดตั้งเครื่องฟื้นคืนคลื่นหัวใจด้วยไฟฟ้าแบบอัตโนมัติ และลิฟต์สำหรับเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยหรือผู้ป่วยฉุกเฉิน ประกอบกับสมควรปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับช่องทางในการเข้าไปบรรเทาสาธารณภัยและระบบลิฟต์ เพื่อประโยชน์ในการเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยจากอัคคีภัย ภัยพิบัติอย่างอื่นหรือกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน เพื่อให้บุคคลที่ใช้ประโยชน์ในอาคารได้รับความปลอดภัยยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้